

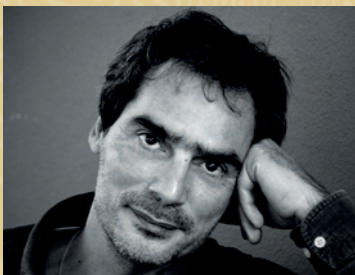

ΠΑΣΧΑΛΗΣ
ΛΑΜΠΑΡΔΗΣ

ΚΑΘΕΤΗ ΕΞΟΔΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑΛΗ ΛΑΜΠΑΡΔΗ

Ο Πασχάλης Λαμπαρδής γεννήθηκε στις Σέρρες το 1960. Σπούδασε Μηχανικός-Ηλεκτρολόγος ενώ γνώριζε ότι ο δρόμος του είναι η συγγραφή. Ταξίδεψε πολύ ακολουθώντας τα σημάδια της ζωής. Κάθε βιβλίο του είναι προϊόν έρευνας.

Για τις ανάγκες της συγγραφής του βιβλίου του *Κάθετη έξοδος*, σπουδάζει Ψυχολογία και ειδικεύεται σε διάφορες προσεγγίσεις.

Ζει στη Θεσσαλονίκη και είναι ολοκληρωτικά αφιερωμένος στην έρευνα και τη συγγραφή.

Τα τελευταία είκοσι χρόνια επισκέπτεται πολύ συχνά το Άγιο Όρος, το οποίο θεωρεί ότι είναι το ψηλότερο σημείο της γης. Από κει αντλεί δύναμη για να χρησιμοποιεί την πένα του όπως πρέπει. Η πένα του συγγραφέα, όπως λέει ο ίδιος, είναι υποχρεωμένη να υπηρετεί μεγάλες αλήθειες.

Έργα του: *Υπόθεση ζωής* (Μαλλιάρης, 1997), *Ο ταξιδευτής του Βοσπόρου* (Ιωλκός, 2002 - νέα, αναθεωρημένη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, 2010, Βραβείο λογοτεχνίας και πνευματικών αξιών 2002 από την Ελληνική Εταιρεία Χριστιανικών Γραμμάτων), *Οι φύλακες της Ανατολίας* (Εκδόσεις Πατάκη, 2005), *Η κοιλάδα των σπαθιών* (Εκδόσεις Πατάκη, 2008).

Paschalis Lampardis

www.lampardis.gr

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 1 ο

[ΣΕΛ. 11-16]

*Ο τρόπος σκέψης κάνει τη διαφορά
στους ανθρώπους.*

ΤΗΝ ΕΙΚΟΣΤΗ ΠΡΩΤΗ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, μέρα της φθινοπωρινής ισημερίας, που γιορταζόταν ποικιλοτρόπως από τους ανθρώπους που κουβαλούσαν στις πλάτες τους τη γνώση του παρελθόντος, την υποδέχτηκε το ημερολόγιο του χρόνου με ακατάπαυστη βροχή. Από νωρίς άρχισε με φιλόβροχο και σταδιακά όλο κι επιδεινωνόταν ο καιρός. Πήγε απόγευμα και τα σύννεφα ακόμα σκέπαζαν απειλητικά τον ουρανό της Αθήνας, με τις αστραπές να μοιάζουν σαν τεράστια γιορντάνια του ουρανού, που έσκιζαν στη μέση τα πυκνά μολυβένια σύννεφα και σκορπούσαν δάκρυα ποτάμια.

Στην οδό Πανεπιστημίου κι απέναντι από την Ακαδημία ο Στέφανος προχωρούσε βιαστικός στο πεζοδρόμιο με κατεύθυνση προς το Σύνταγμα, κρατώντας ομπρέλα στο χέρι, όπως όλοι σχεδόν οι διαβάτες γύρω του. Εκείνη την ώρα ήρθαν στη μνήμη του κάποιες δοξασίες που άκουγε από τη μητέρα του όταν ήταν παιδί, που άλλοτε παρομοίαζε τη βροχή με τα δάκρυα της Παναγίας για τον πόνο του κόσμου, άλλοτε με τα ουράνια που έκλαιγαν. Ανεξάρτητα όμως απ' όλ' αυτά

η βροχή τον ενέπνεε. Έρεαν μαζί της ιδέες. Ως άνθρωπος της τέχνης, γινόταν και πιο παραγωγικός στη δουλειά του. Ήταν γνωστός σκηνοθέτης του κινηματογράφου και με ευρεία απήχηση.

Πήγαινε να συναντήσει έναν δικηγόρο με εντυπωσιακό όνομα. Στάθη Ρωμαίο τον έλεγαν. Πρώτη φορά θα τον έβλεπε και ήδη είχε αργήσει δέκα λεπτά. Το ραντεβού τους προέκυψε από πρωτοβουλία του δικηγόρου, να συζητήσουν για μια σοβαρή επαγγελματική υπόθεση. Από τον τόνο της φωνής τού φάνηκε ότι είχε να κάνει μ' έναν αξιόλογο άνθρωπο. Μόνο η νομική του ιδιότητα τον έκανε κάπως επιφυλακτικό. Με την εμπειρία που διέθετε και μετά από αμέτρητες επαγγελματικές συναντήσεις, απέκτησε και μια διαισθητικότητα για το τι πάνω κάτω θα συναντούσε, γιατί οι προτάσεις πήγαιναν κι έρχονταν, αλλά οι περισσότερες ήταν ανέφικτες. Τώρα όμως κάτι του έλεγε πως αυτή η συνάντησή του με τον δικηγόρο δε θα ήταν όπως οι άλλες, έκρυβε κάτι σημαντικό.

Στο ιστορικό καφεζαχαροπλαστείο Ζόναρς είχε οριστεί η συνάντησή τους, στις έξι η ώρα, κι έφτασε κατά ένα τέταρτο αργοπορημένος. Άνοιξε τη γυάλινη πόρτα της εισόδου και πέρασε μέσα στη μεγάλη, μοντέρνα, πολυτελή αίθουσα, που διατηρούσε την παλιά της αίγλη. Ήταν γεμάτη από κόσμο διαφόρων ηλικιών και τάξεων. Κοντοστάθηκε στο πλάι και κοίταξε αριστερά δεξιά προς τους θαμώνες που κάθονταν στα τραπέζια, τραβώντας την προσοχή κάποιων, και ιδιαιτέρως ορισμένων γυναικών. Ο Στέφανος, στα σαράντα τέσσερα χρόνια του, αν και δεν τα έδειχνε, παρέμενε ακόμη αρρενωπός και σφριγηλός. Είχε καλοσχηματισμένο πρόσωπο, με εκφραστικά μαύρα μάτια σαν ελιές, που βαθιά μέσα τους έκρυβαν και μια θλίψη, κάτι ανεκπλήρωτο. Φορούσε ένα μπλε φθινοπωρινό μπουφάν, που έσταζε από τα μανίκια, θαλασσί πουκάμισο και μπλουτζίν παντε-

λόνη, που τα μπατζάκια του ήταν νοτισμένα κι αυτά από το νερό της βροχής.

«Καλησπέρα, κύριε Ανεμογιάννη», ήρθε και τον χαιρέτησε ένας υπάλληλος του καταστήματος αναγνωρίζοντάς τον.

«Καλησπέρα», ανταπέδωσε ο Στέφανος με την μπάσα φωνή του. «Έχω μια συνάντηση εδώ σήμερα».

«Ναι, ο κύριος Ρωμαίος σάς περιμένει», κι έδειξε με το χέρι του το επάνω διάζωμα, όπου λίγο παράμερα καθόταν ένας εξηντάρης καλοντυμένος άντρας με γκριζα μαλλιά και αδρά χαρακτηριστικά.

Ο Στέφανος κατευθύνθηκε προς το μέρος του, κι όσο πλησίαζε τόσο διέκρινε μια στιβαρότητα στο παρουσιαστικό του. Σηκώθηκε όρθιος εκείνος να τον υποδεχτεί και του έτεινε το χέρι για χειραψία.

«Χαίρομαι που σας γνωρίζω από κοντά», του είπε καλοσυνάτα ο δικηγόρος. «Παρακαλώ, καθίστε», πρότεινε δείχνοντας το κάθισμα απέναντί του.

«Δίνετε την εντύπωση ότι με γνωρίζετε καλά, κύριε Ρωμαίε», σχολίασε ο Στέφανος μόλις κάθισε.

«Ένας διακεκριμένος σκηνοθέτης είναι πιο γνωστός από έναν απλό δικηγόρο όπως εγώ».

«Και τι θέλει ένας απλός δικηγόρος από μένα;» ανταπέδωσε στο ίδιο ύφος ο Στέφανος.

Εκείνη τη στιγμή εμφανίστηκε μια νεαρή σερβιτόρα, παρήγγειλε ο Στέφανος καφέ, και μόλις εκείνη απομακρύνθηκε, ο συνομιλητής του έγειρε μπροστά και είπε:

«Είμαι νομικός σύμβουλος κάποιου μεγάλου ομίλου και μου ανέθεσαν να σας κάνω μια σημαντική πρόταση».

«Σε ποιον όμιλο αναφέρεστε;»

«Αν δε σας πειράζει, οι εντολοδότες μου θα ήθελαν να διατηρήσουν την ανωνυμία τους επί του παρόντος. Το μόνο που μπορώ να σας πω είναι ότι έχουν ασχοληθεί με παραγωγές ταινιών».

«Νομίζω ότι ξεκινάμε λίγο ανορθόδοξα, κύριε Ρωμαίε. Πώς να συζητήσω μια πρόταση αν δε γνωρίζω ποιοι μου την απευθύνουν;»

«Διακυβεύονται πολλά, κύριε Ανεμογιάννη, πίσω απ' αυτό που θέλω να σας προτείνω. Και μάλιστα, πριν προχωρήσουμε περαιτέρω, θα ήθελα να μου δώσετε την υπόσχεσή σας ότι θα μείνουν μεταξύ μας όσα συζητήσουμε».

Ο Στέφανος βρέθηκε σε δίλημμα, αν και διακρινόταν για την τολμηρότητά του. Κοίταξε τον συνομιλητή του εξεταστικά στα μάτια, και από τη σοβαρότητα του ύφους του κατάλαβε ότι δεν έπαιζε μαζί του. Η ικανότητά του να διακρίνει τι είναι σημαντικό και τι ασήμαντο τον έσπρωξε να συναινέσει. Άλλωστε συνήθιζε να είναι δεκτικός στα νέα δεδομένα.

«Υπάρχει ένα ενδιαφέρον σενάριο για μια εξαιρετική ταινία», πήρε τον λόγο ο δικηγόρος.

«Χωρίς να θέλω να σας προϊδεάσω αρνητικά, είθισται όσοι γράφουν να θεωρούν τα κείμενά τους τα πιο ενδιαφέροντα», σχολίασε ο Στέφανος, γνωρίζοντας ότι κυκλοφορούν αμέτρητα σενάρια που δεν είχαν καμιά τύχη να μεταφερθούν στην οθόνη.

«Μη βιάζεστε να βγάλετε συμπεράσματα, κύριε Ανεμογιάννη. Αν δεν άξιζε τον κόπο, δε θα απευθυνόμασταν σε σας».

«Συγχωρέστε με, δεν ήθελα να θίξω το δικό σας σενάριο... δεν ξέρω τι είναι... απλώς έκανα μια αναφορά», δικαιολόγησε την αντιδραστικότητα που έβγαλε. «Και το θέμα ποιο είναι;»

«Είναι διαφορετικό από τα συνηθισμένα και με πολυδιάστατο χαρακτήρα. Φέρνει το παρελθόν στο παρόν, δίνοντας μιαν άλλη ματιά στο μέλλον... Εν ολίγοις, εμπεριέχει ό,τι απασχολεί σήμερα τον άνθρωπο. Μιλά για τους κινδύνους που διατρέχει η ανθρωπότητα και πώς διαφθείρονται οι ψυχές των ανθρώπων· για πανίσχυρα κέντρα εξουσίας, ιερατεία,

που προσπαθούν να εφαρμόσουν τα σχέδιά τους ώστε να χαλιναγωγήσουν τον κόσμο και να τον ελέγχουν μέσω μιας νέου τύπου παγκόσμιας κυβέρνησης». Σώπασε για λίγα δευτερόλεπτα και, δίνοντας περισσότερη έμφαση στα λόγια του, συνέχισε: «Η χειραγώγηση των ανθρώπων αυτές τις εποχές έχει προχωρήσει πολύ και εξελίσσεται με διάφορους τρόπους. Η εφαρμογή τους λίγο πολύ είναι γνωστή σε όλους, δεν είναι κάτι κρυφό. Ήδη συμβαίνει σε μεγάλο βαθμό με τις επικοινωνίες, την τηλεόραση, το διαδίκτυο, τις διαφημίσεις, την εκπαίδευση και πόσα άλλα...»

«Κύριε Ρωμαίε, θέλω να είμαι ειλικρινής απέναντί σας. Το θέμα του σεναρίου, τουλάχιστον έτσι όπως το περιγράφετε, μου φαίνεται παρατραβηγμένο. Βέβαια έτυχε να ακούσω πολλές φορές να γίνονται τέτοιου είδους συζητήσεις και ανθρώπους να μιλάνε για πανίσχυρα κέντρα εξουσίας που στοχεύουν στη χειραγώγηση της μάζας, για τη νέα τάξη πραγμάτων στην παγκόσμια διακυβέρνηση και πολλά άλλα...»

«Και λοιπόν;...»

«Δε σας κρύβω ότι τους έχω χαρακτηρίσει σχεδόν γραφικούς. Αν εσείς μου ζητήσετε να ενστερνιστώ τόσο ακραίες απόψεις, νομίζω ότι δε θα το κάνω. Θεωρώ ότι τα πράγματα είναι πιο απλά, και το μόνο που συμβαίνει τελικά είναι ότι είμαστε θεατές στην εξελικτική πορεία του καπιταλισμού».

«Κύριε Ανεμογιάννη, μερικά πράγματα ενδεχομένως να ισχύουν είτε τα πιστεύουμε εμείς είτε όχι. Παρ' όλ' αυτά, νομίζω πως τώρα δεν είστε σε θέση να εκφράσετε τη γνώμη σας για το θέμα του σεναρίου. Ίσως όταν το μελετήσετε να το βρείτε ενδιαφέρον».

«Πείτε μου τουλάχιστον τον σκοπό της ταινίας. Θέλετε να γίνει μια περιπέτεια φαντασίας που θα αρέσει στον κόσμο, ώστε να έχετε εισπρακτική επιτυχία, κάτι σαν τον *Κώδικα Ντα Βίντσι*, ας πούμε; Ή υπάρχει και κάποιος άλλος

σκοπός, που έχουν κατά νου οι χρηματοδότες, οι οποίοι μου είναι και άγνωστοι;»

«Ο στόχος της ταινίας είναι να κάνει ο άνθρωπος ένα βήμα παραπέρα. Να μπορέσει να βρει την έξοδο από κάθε λογής λαβύρινθο που τον περιβάλλει κάθε τόσο».

«Ακούγονται όντως πολύ εντυπωσιακά όσα λέτε, αλλά σήμερα, για να γίνει μια καλή ταινία, απαιτείται κεφάλαιο».

«Όλα είναι κανονισμένα, κύριε Ανεμογιάννη. Οι άνθρωποι που εκπροσωπώ έχουν αναλάβει τη χρηματοδότησή της, και μιλάμε για ταινία υψηλού κόστους».

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 2 0 6

[ΣΕΛ. 227]

[...] Το μεσημέρι, κι αφού τακτοποιήθηκε σ' ένα από τα τρία υπνοδωμάτια που του υπέδειξε η κυρία Πελαγία, έπεσε να ξαποστάσει λίγο. Ο ύπνος του βαθύς και το όνειρο που είδε απόκοσμο. Βρισκόταν σε μια εγκαταλελειμμένη πόλη, που ούτε νύχτα ήταν αλλά ούτε και μέρα. Τα σπίτια ήταν ερμητικά κλειστά και πανομοιότυπα μεταξύ τους. Οι δρόμοι στενοί, σκιεροί και δαιδαλώδεις, δίχως κανέναν διαβάτη. Σαν πολιτεία νεκρών. Ο Στέφανος αναζητούσε απεγνωσμένα να βρει διέξοδο ή ένα σημάδι ζωής. Βαριά τα βήματά του κι από την εξάντληση κόντευε να παραδοθεί. Ξάφνου άνοιξε ένα παράθυρο κι εμφανίστηκε η Αθηνά ντυμένη στα μαύρα. Κρατούσε έναν χάρτη στα χέρια της, που θα τον βοηθούσε να βρει τον δρόμο για την έξοδο. Τη στιγμή που τον παρέδιδε στον Στέφανο, του είπε με τραγουδιστή φωνή: «Η γνώση είναι ο χάρτης, αλλά δεν είναι το ταξίδι».

Όταν ξύπνησε, έφερε το όνειρο στον νου του και αναρωτιόταν για την ερμηνεία του. Αν δεν ήταν εκείνη, ακόμη θα αναζητούσε διέξοδο... Χάρη στην Αθηνά κατόρθωσε να προσεγγίσει τα άδυτα του εαυτού του. Για πρώτη φορά μπορούσε να νιώσει ευγνωμοσύνη γι' αυτό που ήταν, ακόμα και με τα λάθη και τις αδυναμίες του. Κι όσο για το νήμα, μπορεί να ήταν όλες εκείνες οι συμβουλές της που τον οδηγούσαν στο μονοπάτι της αλήθειας, σε μια ζωή με λιγότερες ενοχές.

Κ Ε Φ Α Λ Λ Ι Ο 39ο

[ΣΕΛ. 410]

[...] «Κάποτε στο Άγιο Όρος ζούσαν μαζί δυο καλόγεροι... Στα τριάντα χρόνια αρμονικής συμβίωσής τους, δε μάλωσαν ποτέ. Μια φορά μπήκε ο πειρασμός ανάμεσά τους και ο ένας από τους δύο είπε στον άλλο: “Θεόκτιστε, όλοι γύρω μας τσακώνονται κι εμείς ούτε μια βαριά κουβέντα δεν ανταλλάξαμε ποτέ. Τι θα ’λεγες να δοκιμάσουμε, να δούμε πώς θα είναι;” Τι να πει κι εκείνος ο καψερός, δέχτηκε να περάσουν κι αυτή τη δοκιμασία, και το μόνο που τον ρώτησε ήταν πώς θα τα τσουγκρίσουν. Σκέφτηκε για λίγο εκείνος και δείχνοντας μια κολοκύθα, που υπήρχε κάπου εκεί στον χώρο, του είπε: “Βλέπεις αυτή την κολοκύθα; Εγώ θα λέω ότι τη θέλω για μένα, ενώ εσύ δε θα το δέχεσαι κι έτσι θα μαλώσουμε. Εντάξει;” Συμφώνησαν λοιπόν, πήραν θέση για να τσακωθούν, κι ο καλόγερος που είχε τη φαεινή ιδέα είπε επιτακτικά: “Αυτή την κολοκύθα τη θέλω δική μου”. Και ο Θεόκτιστος, μέσα στην αγαθοσύνη του, αυθόρμητα και χωρίς να το

καλοσκεφτεί, ξέρεις τι του απάντησε; “Έ, καλά, αφού τη θες τόσο πολύ, πάρ’ την”. Κι έτσι δεν κατάφεραν ποτέ να μιλώσουν... Οι άνθρωποι ξεχνούν το βασικότερο: ότι είμαστε καλά και ξοδευόμαστε σε άλλου είδους προβλήματα. Ξεχνάμε το θαύμα της ζωής».

Κ Ε Φ Α Λ Λ Ι Ο 406

[ΣΕΛ. 426]

[...] Μια Κυριακή πρωί, στα μέσα Αυγούστου, σε μια παραλιακή καφετέρια όπου είχαν πάει για να πιουν καφέ, μιλούσαν για τη σχέση τους, η οποία πέρασε διά πυρός και σιδήρου. Αφορμή στάθηκε ένα νέο ζευγάρι, γύρω στα τριάντα, που καθόταν στο διπλανό τραπέζι και καβγάδιζε όλη την ώρα, μην μπορώντας να συνεννοηθεί. Άθελά τους, η Αθηνά και ο Στέφανος έγιναν παρατηρητές ενός δράματος που έφερε συνεχώς στο προσκήνιο ανεπούλωτες πληγές του παρελθόντος. Άρχισαν να παρατηρούν και τα υπόλοιπα ζευγάρια που υπήρχαν στη μεγάλη αίθουσα. Η διαφορετικότητα ήταν διάχυτη και συνδεόταν περισσότερο με την ηλικία της σχέσης, όπως του είπε η Αθηνά.

«Πέντε είναι τα στάδια σχέσεων. Το πρώτο στάδιο είναι ιδιαίτερα ρομαντικό. Να, κοίταξε εκείνο το νεαρό ζευγάρι που κάθεται δεξιά στο μπαρ», κι έδειξε διακριτικά με το χέρι της. «Ο ένας εξερευνά τον άλλο. Όλα είναι τέλεια μεταξύ τους και εξιδανικευμένα. Το μικρό γίνεται μεγάλο. Έχουν ενθουσιασμό, πάθος, ορμή... Δυστυχώς, μετά το στάδιο αυτό, ακολουθεί η έκφραση της ανταγωνιστικότητας. Παράδειγμα το ζευγάρι που μαλώνει δίπλα μας. Προσπαθεί να υποτάξει

ο ένας τον άλλον. Αυτός που αγαπά λιγότερο γίνεται αρχηγός. Φθορά στη σχέση είναι η καταπίεση».

«Δεν υπάρχει βέβαια ζευγάρι που να μην έχει μαλώσει ή να μη μαλώνει. Μερικές φορές είναι αναπόφευκτο. Δεν μπορούμε να συμφωνούμε σε όλα».

«Οι καβγάδες κάνουν καλό στη σχέση όταν λυθούν. Τι πειράζει τον ή την σύντροφό μου; Θα προσπαθήσω να το βελτιώσω. Αν δουλεύεις στη σχέση, δεν μπαίνεις στη φθορά. Τα δύο φύλα πρέπει να διατηρήσουν τα χαρακτηριστικά τους, διαφορετικά τα πάντα στη σχέση αλλοιώνονται και μεταλλάσσονται. Υπάρχει σύγχυση ρόλων στις σχέσεις σήμερα που μεγαθύνει το πρόβλημα». Σώπασε για μια στιγμή να πει μια γουλιιά από τον καφέ της και συνέχισε: «Υπάρχουν και ζευγάρια που διανύουν το τρίτο στάδιο, της εξάρτησης. Όπως εκείνο το ζευγάρι εκεί μπροστά», κι έδειξε πάλι διακριτικά με το χέρι της.

«Αθηνά, θα μας παρεξηγήσουν έτσι όπως δείχνεις», τη μάλωσε τρυφερά ο Στέφανος.

«Μαχάρι να μπορούσαν να τ' ακούσουν και οι ίδιοι», συνέχισε εκείνη απτόητη. «Παρατήρησε αυτόν τον καλόβουλο ανθρώπακο. Τρέμει στην ιδέα μην τον εγκαταλείψει η γυναίκα του. Φαίνεται ξεκάθαρα ποιος έχει επιβληθεί στον άλλο».

«Πιστεύεις πως φοβάται μην τη χάσει;» αναρωτήθηκε ο Στέφανος.

«Ναι, όπως κι εγώ μη σε χάσω καμιά φορά. Βλέπεις σε τι σημείο μ' έφερρες;» έκανε επιτηδευμένα με παράπονο η Αθηνά. «Ευτυχώς εμείς πήγαμε πιο πέρα. Βρήκαμε την ισορροπία μας ως ζευγάρι κι αναγνωρίζουμε ο ένας τα όρια του άλλου. Ξέρω ποιος είσαι και ποιες είναι οι προθέσεις σου. Σ' αυτό το στάδιο, το τέταρτο, υπάρχει σιγουριά για τον άλλο και η σχέση γίνεται πιο δυνατή. Και το τελευταίο σκαλοπάτι, εκείνο της συνδημιουργίας, τρέφει τη σχέση. Κοινά όνειρα, κοινοί στόχοι. Ο ένας να εμπνέει τον άλλον. Να κάνει

πράγματα για να γίνεται καλύτερος ο άλλος. Εδώ έχουμε φτάσει εμείς. Δε θέλω ν' αλλάξεις τίποτα σε σένα, σε αποδέχομαι όπως είσαι».

«Πάντοτε θα δοκιμάζονται οι σχέσεις, ό,τι κι αν γίνει. Ακόμα κι αν φτάσει κανείς σ' αυτό το σημείο, πάλι δεν μπορεί να πει μετά βεβαιότητας ότι δε θα επιστρέψει στα πρώτα στάδια».

«Είναι θέμα χαμηλής αυτοεκτίμησης, που εκφράζεται με εμμονές και σκηνές ζηλοτυπίας. Οι σχέσεις που έχουν δομή και καλά θεμέλια, περνούν τα στάδια πιο συνειδητά και οδηγούνται στην ένωση. Αντίθετα, οι σχέσεις που βασίζονται μόνο στο πάθος, το πιθανότερο είναι να σταματήσουν ξαφνικά».

Και η δική τους σχέση είχε αποκτήσει τώρα πιο στέρεα θεμέλια, ύστερα από τις πολλές δοκιμασίες που πέρασε από τότε που πρωτοσυναντήθηκαν πριν από δεκαεφτά χρόνια, και η Αθηνά το θύμισε στον Στέφανο.

«Η δική μας σχέση χρόνια δε μετρά. Γιατί ήταν μοιραίο να συναντηθούμε. Γι' αυτό σε γνώρισα. Σε περίμενα και μετά σε βρήκα. Αν ήξερες τι είσαι για μένα!... Όταν δυσκολεύομαι, όταν δεν υπάρχει καμιά λύση, τότε βλέπω το δικό σου φως να μου καθαρίζει τον νου. Τη δική σου αγάπη να μου ζεσταίνει την καρδιά», του είπε με την ευγλωττία που τη χαρακτήριζε και με δυνατότερη φωνή λόγω της οχλαγωγίας στον χώρο, που ανάγκασε τον Στέφανο να της κάνει νόημα με το χέρι του να κατεβάσει τους τόνους. Η Αθηνά κοίταξε διακριτικά γύρω της και μετά πρόσθεσε: «Αν ακούσει κανείς τι λέω, σίγουρα θα πει ότι δε στέκω καλά στα μυαλά μου», έκανε περιπαιχτικά και γέλασε.

«Μπορεί και να ζηλέψουν. Γιατί ανάλογα συναισθήματα όλοι ζητούν να βρουν αλλά λίγοι τα βρίσκουν, αφού οι άνθρωποι φοβούνται να δοθούν, να ερωτευτούν».

«Ο έρωτας σήμερα είναι επανάσταση απέναντι σε κάθε

λογική», του είπε με έμφαση η Αθηνά, βρίσκοντας πέρα για πέρα σύμφωνο τον Στέφανο, που την κοίταξε με θαυμασμό. Ήταν ξανά η Αθηνά που γνώρισε κι ερωτεύτηκε.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 42ο

[ΣΕΛ. 446]

[...] «Όταν οι άνθρωποι βρεθούν σε πίεση, μπορούν να κάνουν απίθανα πράγματα... Μια μάνα μπορεί να μπει στις φλόγες αν είναι να σώσει το παιδί της. Οι ήρωες γεννιούνται μέσα σε μια στιγμή, απότομα. Έτσι και ο ήρωας της ταινίας αφάνισε το κακό μια για πάντα. Αυτή η πράξη αντίδρασης δείχνει ότι η μεθοδευμένη πίεση που ασκείται σήμερα στον κόσμο μπορεί να ξεφύγει από τα όριά της και να τον συμπαράσχει σε εξέγερση. Οι άνθρωποι οδηγούνται σε μεγάλες και γενναίες πράξεις υπό την επίδραση της πίεσης. Θυμώνουν όταν θίγονται, κι αυτός ο θυμός καμιά φορά μπορεί να λειτουργήσει ως ισχυρότερο κίνητρο από τον φόβο.

»Η σημασία της ταινίας για μένα είναι πολύ μεγαλύτερη απ' όσο φαίνεται. Κρύβει μια μεγάλη πανανθρώπινη αλήθεια, που υπήρξε ο κύριος λόγος για ν' αναλάβω τη σκηνοθεσία. Πίστεψα προσωπικά σ' αυτή την αλήθεια, και απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι κι εσείς. Είναι αναγκαία η συστράτευση όλων των λαών ώστε ν' αντισταθούμε σε κάθε μορφή χειραγώγησης, φανερή ή κρυφή.

»Κάθετη έξοδος υπάρχει για τον καθένα, είναι κάθε σήκωμα του κεφαλιού μας ψηλά, γιατί ο Λαβύρινθος δεν έχει όρια. Όταν δε διοχετεύουμε όλη την ενέργειά μας στα καθημερινά, τότε έχουμε μπει κιόλας σ' αυτή τη διαδικασία. Για

κάθε μορφής λαβύρινθο υπάρχει πάντα μια έξοδος. Εναπόκειται σ' εμάς να την αναζητήσουμε, για να βγούμε αλώβητοι από τα αδιέξοδά μας.

»Κάθε άνθρωπος έχει αλήθεια μέσα του, κι όταν δεν τη βλέπει, είναι γιατί δε βλέπει μακριά. Η αλήθεια, ανάλογα, ελευθερώνει ή καίει τους ανθρώπους όταν δεν έχει επέλθει η κάθαρση. Ελευθερώνει όσους την έχουν συνδέσει με τη δύναμη της πίστης, που ελπίζουν και που ξέρουν να υπομένουν. Έτσι καταρρίπτεται ο φόβος και μετατρέπεται σε θάρρος. Κι ας μην ξεχνάμε, στην ταινία υπάρχει και μια άλλη δύναμη που οδηγεί στην ισορροπία, που εκφράζει νομίζω την πλειονότητα του κόσμου...»

Έκανε μια στιγμιαία παύση, παρατηρώντας απ' άκρη σ' άκρη την αίθουσα. Οι περισσότεροι θεατές έδειχναν να εντυπωσιάζονται από τη βαρύτητα των λόγων του και άλλοι να δυσπιστούν, ιδίως κάποιοι από τους επίσημους που κάθονταν στις μπροστινές σειρές.

«Συγνώμη αν μακρηγόρησα. Θα κλείσω αφού σας εξομολογηθώ ότι μέσα από αυτή την ταινία ήρθα κι εγώ πιο κοντά με τον εαυτό μου. Αναζήτησα και βρήκα την προσωπική μου σωτηρία. Άρχισε να ξεκαθαρίζει το τοπίο μπροστά μου. Είδα φως και βρήκα αγάπη. Συνειδητοποίησα ότι αυτά είναι τα ζητούμενα για να γίνει πλήρης η ζωή μας».

ISBN 978-960-16-3393-0

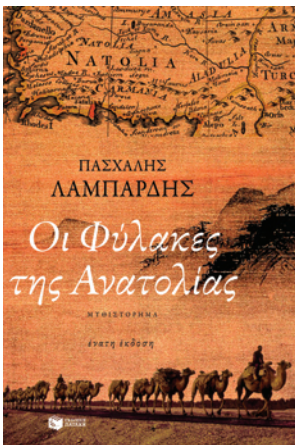
Ο Άγγελος Κομνηνός γεννιέται στην Κωνσταντινούπολη το 1923. Ο ταξιδευτής του Βοσπόρου είναι η ιστορία του, η ιστορία ενός ανθρώπου που αντιμετώπισε το θάνατο στη γέννα του κι ίσως γι' αυτό τον αφηφούσε αργότερα. Η ιστορία ενός ανθρώπου που μιλούσε τη γλώσσα των σημαδιών και ακολούθησε τα σημάδια της ζωής, για να κατακτήσει τα όνειρά του...

Ενδέκατος αιώνας, εποχή ακμής για τα γράμματα, εποχή των ύστερων φιλοσόφων, των μεγάλων συγκρούσεων και των μεγάλων ανατροπών. Εποχή γεμάτη θρύλους, απ' όπου ανασύρεται και το έπος του Διγενή Ακρίτα. Ο κεντρικός ήρωας, Νεόφυτος Μανιάκης, γόνος μεγάλης οικογένειας της Καππαδοκίας, είναι η προσωποποίηση της αντίστασης στα ανατολικά σύνορα. Σε όλο το διάβα του τον ακολουθεί ο θάνατος κι η προδοσία, και μόνο στον έρωτα και στη φιλοσοφία βρίσκει την ομορφιά της ζωής...

ISBN 978-960-16-2676-5

ISBN 978-960-16-1573-6

Ένα χαμένο χειρόγραφο του 19ου αιώνα. Η συναρπαστική πορεία μιας μεγάλης οικογένειας Ελλήνων της Ανατολίας από την Κρώμνη ως τη Βαγδάτη, από την Οδησό ως τον Καύκασο κι από κει στην Κωνσταντινούπολη και στην Αθήνα.

Ένα διαφορετικό, εξαιρετικά επίκαιρο μυθιστόρημα, που προκαλεί τον αναγνώστη να συλλογιστεί τον σκοπό του δικού του ταξιδιού, ακόμη και διαφωνώντας μαζί του. Έχει φόντο μια ταινία-υπερπαραγωγή, μ' ένα σενάριο εκπληκτικό, που έχει τη δύναμη ν' αλλάξει τον τρόπο που σκέφτεται η ανθρωπότητα, ή μάλλον τον τρόπο που της επιβάλλουν να σκέφτεται...

Ο σκηνοθέτης Στέφανος Ανεμογιάννης επιλέγεται από μία μυστηριώδη οργάνωση για να σκηνοθετήσει αυτή την ταινία. Ενώ η ανάγνωση του σεναρίου τον αφήνει έκπληκτο και είναι γι' αυτόν μια μεγάλη πρόκληση, ο ίδιος βρίσκεται στην πιο δύσκολη στιγμή της ζωής του και είναι έτοιμος να καταρρεύσει.

Ταυτόχρονα και απροσδόκητα, εμφανίζεται μπροστά του η Αθηνά, μια καινοτόμος ψυχολόγος που χρησιμοποιεί τεχνικές της ψυχολογίας για να δημιουργήσει μια σταθερή γέφυρα, η οποία θα βοηθήσει τον Στέφανο να περάσει από το ενοχικό του παρελθόν σ' ένα ισορροπημένο παρόν με το πρόσωπο στραμμένο στο φωτεινό μέλλον.

Σαν άλλη Αριάδνη θα του δώσει τον μίτο για να βγει από τον προσωπικό του λαβύρινθο.

Ο Στέφανος την ερωτεύεται με πάθος και βιώνει αυτό που λέγεται «μεγάλη αγάπη», ανασυντάσσει τις δυνάμεις του για να κατορθώσει να φέρει εις πέρας το έργο του.

Όμως το σενάριο της ταινίας απέχει ελάχιστα από την πραγματικότητα. Δύο τεράστιες δυνάμεις γιγαντώνονται και συγκρούονται, το καλό και το κακό, και ο κίνδυνος παραμονεύει στην Κρήτη, το νησί του Λαβυρίνθου.

Ποιοι επιβάλλουν στους ανθρώπους να βρίσκονται εγκλωβισμένοι μέσα στον Λαβύρινθο;

Και ποιοι είναι αυτοί που δείχνουν την έξοδο, την ΚΑΘΕΤΗ ΕΞΟΔΟ;

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

www.patakis.gr

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΗΡΩΝΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 804.100.2665, ΦΑΞ: 210.36.50.069
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΙΝΘΟΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ),
570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55
Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr